

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Comme[n]tarius synodicus ad Illyricos Episcopos de Concilio Ariminensi à
Damaso, & occidentatalibus Episcopis scriptus. Ca. XXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

THEODOR. HISTOR.

& vniuersa œconomia plene iuxta patris voluntatē expleta, crucifixum, mortuum & sepultum. Descendisse ad inferos, quem infernus ipse exhorruit: resurrexisse à mortuis tertia die, versatum denuo cum discipulis: & diebus quadraginta completis, assumptum ad cœlos: sedere ad dexterā patris: venturum in extremo resurrectionis die, cum gloria patris, vt redat vnicuiq; iuxta opera sua. Et in spiritum sanctum, quem ipse vnigenitus Dei filius, Christus, dominus & deus noster, promisit se missurum generi humano paraclerum, sicut scriptum est, spiritum veritatis, quem ipse misit, quando assumptus erat ad cœlos, & sedebat ad dexteram patris, vnde venturus est iudicare viuos & mortuos. Nomen autem substantiæ, quod à patribus simpliciter ponebatur, quodq; ignoratū à populo, offendiculum peperit, Visum est, quoniam in scripturis nusquam profertur, illud omnino tollere: & quia diuina eloquia de patris & filii substantia non meminerunt, nullā prorsus deinceps illius facere mentionem. Atq; certe in persona patris, & filii, & spiritus sancti vna subsistētia, id est, substantia, ne nominari quidem debet. Nos ergo, sicut literæ sacræ nos docent, filium similem patri dicimus. Omnes autem hærefes, & quæ iam antea condemnatæ sunt, & quæ nuper exortæ, si huic fidei formulæ modò expositæ repugnent, anathema sunt. Huic formulæ nonnulli metu perterriti, alii dolo delusi subscripserunt. Qui autē ei consentire noluerunt, hi erant ad vltimas orbis terræ oras relegati.

Commētarius synodicus ad Illyricos Episcopos de Concilio Ariminensi à Damaso, & occidentalibus Episcopis scriptus. CA. XXII.

QUod autem ista fidei formula ab omnibus veritatis athletis, & ab his potissimum, qui versus occidentem habitabant, reprehensa sit, ex literis ab eisdē ad Illyrios cōscriptis satis constare potest. Inter eos vero, qui istarum literarum authores erant, principem locum obtinuit Damasus, in Ecclesiæ Romanæ primatu successor Liberii, vir plurimis virtutis insignibus eximiè ornatus. Nonaginta habuit episcopos, ex Italia & gallia Romę in vnū coactos, qui his literis cōfenserūt. Quorū nomina hoc loco citare, nisi quod superuacaneū esse arbitror. Eorū literę scriptæ sunt adhunc modum.

Episcopi

Episcopi ad sanctū Conciliū Romæ conuocati, Damasus, Valerianus, & ceteri, dilectis fratribus Episcopis, qui sunt in Illyrico, in domino Salutem.

ET si nobis pro certo persuasum est, sacerdotes Dei sanctissimi, vos sacrosanctam fidem nostrā, quæ doctrina apostolorum fundata est, firmè retinere, eamq; populo prædicare, quæ certè à decretis patrum, à quibus par est reliquos erudiri, nulla ex parte discrepat, tamè significatū est nobis à fratribus, qui in Gallia, & in agro Venetorum habitāt, nonnullos ad heresin amplexandam omni studio incūbere. Quod quidem malum, ne existat, non modo præcauere debent Episcopi, verumetiam quicumq; errores, vel quorundam inscitia, vel simplicitate eorum, qui peruersas interpretationes secuti sunt, in Ecclesiam inuecti videantur, his se opponere, cōcilioq; providere, ne deinceps in varias discrepantesq; doctrinas denuo prolabantur imperiti, sed quoties dissentientes opiniones ipsorum auribus inculcata fuerint, firmè patrum sententiis adherescant. Hac de causā à nobis decisum est, vt Auxentius nominatim condemnetur. Quare omnes legis diuinæ doctores, qui ditioni Romanæ subiiciuntur, ea quæ legis sunt, sapere, & fidem variis doctrinis nequaquam contaminare debent. Etenim vbi primum vitiosa Arianorū doctrina & blasphemia vigere inciperet (quæ etiam hoc tempore latissime serpit) trecenti decem & octo Episcopi, patres nostri, habito Nicææ concilio, hoc muro ad arma diaboli arcenda, fidem nostram cinxere, & hac antitodo venena depulere mortifera, sic vt crederetur, vnam esse patris & filii substantiam, vnam deitatem, virtutē vnam, vnam potentiam, vnam figuram, quin etiam spiritum sanctū vnam eandēq; cum illis substantiam habere & subsistentiā. Eum autē, qui aliter sentiret, à nostra cōmunionē iudicārūt alienū. Quā salutarē decisionē, & decretū planè venerādū, nonnulli postea alijs nouis decretis violare labefactareq; studeuerūt. At verò initio, qd' peccatū erat ab illis, qui Arimini formulā fidei cōcilio Nicæni nouare retractareue coacti sūt, aliqua ex parte ppter ea sarciebat, qd' se disputatiōe alio tēpore habita fatebant à veritate abductos, quodq; suā fidei formulā nequaq; sententię cōcilio Nicæni aduersari cogitabāt.

THEODOR. HISTOR.

Siquidem numerus episcoporum, qui erant Arimini in vnū congregati, præiudicij vim habere non debet, præsertim cū formula illa composita sit, neque episcopo Romano, cuius sententia præ cæteris omnibus expectanda erat, neque Vincentio, qui tot annis episcopatum integre gesserat, neque aliis eidem consentientibus: cumq; etiam quod est omnium maximum, illi ipsi, vt antè diximus, qui in fraudem illecti, à veritate deflexisse visi sunt, & post ad meliorem mētem de-
 nuo traducti, planè testentur, hanc formulam sibi magnopere displicere. Itaq; vestra integritas manifestò videt, hanc fidem solam, quæ autoritate apostolica Nicææ stabilita est, firmè perpetuo tenendam esse. Atque de hac ipsa fide tum episcopus orientis, qui se de ecclesia catholica esse profitemur, tum occidentis etiam episcopos, nobiscum vnà gloriari constat. Porro autem pro certo credimus eos, qui alia opinione tenentur irretiti, propter suum conatum breui fore & à nostra segregatos cōmunionē, & nomine episcoporum priuatos, vt tandem populo errore ipsorum liberato detur respirandi locus. Nam multitudinis error tamdiu nullo modo corrigi poterit, quamdiu episcopi eodem tenentur implicati. Quocirca facite, vt vestræ reuerentiæ iudicium cum omnium Dei sacerdotum iudicio, cui vos firme & constanter adherere credimus, omnino consentiat. Quod si fiat, eandem vobiscum rectam credendi viam nos quoque debemus insistere. Vestra charitas, quæso, ad nos rescribat, vt inde lætitiā capiamus. Valet fratres honoratissimi.

*Athanasii Alexandrini episcopi de eodem concilio
 epistola. CAP. XXIII.*

QVinetiam magnus ille Athanasius in epistola scripta ad Afros eadem ferè de concilio Arimini habito commemorat. Quas res, inquit, cum ita se habere constet, quis est eorum approbaturus sententiam, qui vel de concilio Ariminensi, vel vllum aliud præter Nicænum, allegant. Imò verò quis non oderit eos, qui patrum abrogant decreta, & quæ recentiore memoria Arimini per contentionem & vim constituta sunt, illis præferunt. Quis porro istorum sententiæ velit accedere, qui ne sua quidem instituta ipsi approbant? Nam qui, vti suprà diximus, amplius de-
 cem